

ПРЕС КЛИПИНГ

21. септембар 2018.

НАСЛОВИ

- Хоћемо ли и даље куповати недељом(стр.3)**
Мали: Од октобра пензије све веће и веће(стр.3)
БЕЗ ПЕНАЛА ЗА ПИЛОТЕ И РУДАРЕ: Пред посланицима измене закона о ПИО(стр.4)
Фискални савет против укидања формуле за усклађивање пензија(стр.5)
Влада усвојила Предлог закона о бесплатној правној помоћи(стр.5)
Фијат камиони: Пријаве због малверзација(стр.7)
Захтев Фискалног савета Влади да повуче измене пензијског система(стр.8)
Протестна шетња 25. септембра за подршку трудницама и породиљама(стр.9)
ЕПС да остане у већинском власништву државе(стр.9)
Пензије да прате цене или просечне плате(стр.10)
У Војводини новчану накнаду добија 8.713 незапослених(стр.11)
Штрајкују глађу за плату која ретко прелази 10.000 динара(стр.13)
Синдикати "Петрохемије" за стратешко партнерство, уместо продаје(стр.14)

Хоћемо ли и даље куповати недељом

АУТОР: РАДОВАН ЈОВАНОВИЋ

Самостални синдикат трговине Србије више пута је тражио забрану рада недељом и државним празницима, уз образложење да то погађа више од двеста хиљада трговаца. Мишљења о раду недељом су подељена

Домаћи синдикати трговине писали су Влади и надлежним министарствима тражећи да се радно време трговина, ограничи на шест дана седмично. Одговора, за сада - нема.

Трговци нису адекватно плаћени за рад недељом, кажу јагодински синдикалци.

Ипак за раднике у трговини забрана рада недељом је, чини се, табу тема. Због страха од отказа и осетљивог питања - да ли је рад недељом плаћен - одбили су да о томе говоре продавци и у Јагодини и Вршцу.

У великим тржним центрима гужва је највећа викендом и тог промета трговци се не би радо одрекли, али ни купци привилегије да пазаре недељом.

Потрошачи имају разумевања за раднике у трговинама. Кажу, да и они заслужују слободне дане и одмор, или адекватну надокнаду за рад недељом.

Осим спорадичних иницијатива, предлог да се у трговинама и тржним центрима забрани рад недељом у Србији није озбиљније разматран. Изостају и детаљне анализе како би то утицало на послодавце и запослене.

Чињеница је да све већи број европских земаља разматра увођење шестодневне радне недеље за трговце. У томе предњаче Шведска, Италија и Немачка, а сличне иницијативе разматрају се у Пољској и Хрватској.

Мали: Од октобра пензије све веће и веће

Танјуг

Министар финансија Србије Сениша Мали изјавио је вечерас да ће повећање пензија у Србији почети од октобра, а да њихово повећање даље зависи од привредног раста

Министар финансија Србије Сениша Мали изјавио је вечерас да ће повећање пензија у Србији почети од октобра, а да њихово повећање даље зависи од привредног раста.

"Као што је председник Србије Александар Вучић рекао, пензије ће у Србији бити све веће и веће. Од октобра почиње повећање, затим иду новембар и децембар. Повећање наредне године зависиће од тога какви ће нам резултати бити у буџету, а размишљамо о даљем повећању пензија", рекао је Мали гостујући на РТС-у.

Он је истакао да је то резултат одговорне економске политике и резултата који су постигнути у претходних пар година, подсећајући да Србија има суфицит у буџету већ трећу годину за редом.

"Поред тога што на одговоран начин водимо економску политику ове земље и када зарадите више, имате простора за повећање пензија на здравој основи", оцени је Мали.

Он је напоменуо да нико не треба да брине да ли се укида или не индексација.

"Влада је показала да не доноси политичке одлуке, као што је то неко раније доносио, већ економске одлуке. И зато нема разлога да се пензије не повећавају и више од неке индексације, ако резултати остварени преважно у привреди то омогућавају", истакао је Мали.

Он је указао да управо измене дају Влади за право да повећа пензије и више него што то, како је навео, говори нека индексација.

"Зато инсистирамо на томе да наши најстарији суграђани добију више уколико резултати у нашој привреди буду бољи, а протеклих година смо показали да можемо одговорно да водимо економску политику ове државе и да имамо и рекордне стопе раста, рекордно ниске стопе незапослености и вишак у буџету трећу годину за редом", навео је министар.

Упитан када ће бит укинут закон о привременом умањењу плата у јавном сектору, Мали је навео да ће се о томе разговарати с Међународним монетарним фондом од следеће седмице па до краја септембра, те да ће након тих разговора влада изаћи са својим предлогом", прецизирао је Мали.

БЕЗ ПЕНАЛА ЗА ПИЛОТЕ И РУДАРЕ: Пред посланицима измене закона о ПИО

Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Пред посланицима данас измене закона о пензијско-инвалидском осигурању. Пензије ће се убудуће усклађивати у зависности од стања у државној каси

ЗАПОСЛЕНИ којима се на годину дана рада рачуна 18 месеци стажа, за 12 година на таквом радном месту имаће 18 година стажа. Тако ће им се за тих шест бенифицираних година умањити број година живота неопходних за пензију. Примера ради, уместо са 65, моћи ће да напусте радно место са 59.

Ово је једна од најважнијих измена Закона о ПИО, који би данас требало да се нађе пред посланицима Скупштине Србије, а који је поднела Влада. Право ће моћи да остваре сви, без обзира на то да ли су већ у пензији или тек треба да у њу оду. Разлика се неће исплаћивати ретроактивно, већ од тренутка када се усвоји одредба.

Најављена је и промена усклађивања примања најстаријих, па тако више неће важити одредба којом се пензије усклађују два пута годишње, већ би, према новом усклађивању, њихов раст требало да одређује само стање у државној каси. То значи да би оне чешће могле да иду навише, али исто тако и да падају.

Катарина Станић, из Центра за либерално-демократске студије, каже, за "Новости", да пенали за бенифицирани стаж у ствари не постоје:

- Ово што предлог закона доноси само је нешто другачије прерачунавање пенала за специфичне осигуранике, који одлазе у превремену пензију, али би, када би мало сачекали, стекли услов и за снижену старосну границу по бенифицираним условима.

Изменама Закона покушава се да се, како је истакао Фискални савет, "адресира" и проблем неоправданог додељивања бенефицираног радног стажа који је "идентификовала" Државна ревизорска институција.

Фискални савет је у четвртак негативно оценио предложене измене Закона о ПИО које би, према њиховом мишљењу, угрозиле предвидљивост пензија, чиме би се пензијски систем Србије деградирао на ниво најнестабилнијих у земљама, наводи се у њиховим оценама које су доставили Скупштини Србије.

- Предложеним изменама оправдано се укида Закон о привременом смањењу пензија - кажу у Савету. - Суштину проблема чини укидање формуле и давање дискреционе могућности Влади да одлучује о усклађивању пензија и исплаћивању новчаног увећања уз пензију. Проблем је што се нигде не дефинише шта се подразумева под појмом финансијске одрживости. Преостаје да се закључи да је то равнотежа уплаћених доприноса и исплаћених права из пензијског осигурања.

- Успешно спровођење фискалне консолидације створило је буџетске могућности да се усвоји формула за усклађивање која би била и економски одржива, а то је да се раст пензија усклађује са растом цена и БДП преко два одсто - предложио је Фискални савет.

ЗАБОРАВЉЕНИ

ИЗМЕНАМА Закона о ПИО држава је заборавила на раднике који су прописе из 2014. године дочекали на тржишту рада уз социјални програм, иако тада нису ни знали да ће се увести пенали уколико се не испуни старосна граница. Међу њима је и велики број радника предузећа у реструктурирању, који су такође оштећени

ПОЛИТИКА ONLINE

Фискални савет против укидања формуле за усклађивање пензија

Фискални савет данас је негативно оценио предложене законске измене којима се, поред укидања закона о привременом смањењу пензија, укида и формула за усклађивање пензија и Влади даје дискрециона могућност да исплаћује „новчано увећање” уз пензију.

Предлог да се укине формула за усклађивање пензија угрозио би предвидљивост која карактерише европске пензијске системе, чиме би се пензијски систем Србије деградирао на ниво најнестабилнијих система у земљама Северне Африке и Блиског Истока, наводи се у оценама Фискалног савета о предлогу закона о изменама и допунама закона о пензијском и инвалидском осигурању, које је то независно тело доставило Скупштини Србије.

Савет је оценио да предлог да се уведе дискрециона могућност Влади да исплаћује „новчано увећање” уз пензију није у складу са принципима пензијског осигурања и крши принципе одговорне социјалне политике.

Предлог Фискалног савета је да Влада Србије повуче законске измене, како не би дошло до угрожавања једног од кључних економских и друштвених система у Србији, преноси Бета.

Влада усвојила Предлог закона о бесплатној правној помоћи

Влада Србије усвојила је данас Предлог закона о бесплатној правној помоћи којим је унапређен приступ правди за велики број грађана слабијег имовног стања, уз подршку широког круга пружалаца бесплатне правне помоћи.

Овај закон омогућиће доступност бесплатне правне подршке свима, што је, према досадашњим проценама, око 80 одсто од укупне потребе за бесплатном правном помоћи, саопштено је из Владе.

Предлог закона дефинише три групе корисника бесплатне правне помоћи, одређује пружаоце бесплатне правне помоћи и бесплатне правне подршке, финансирање помоћи и подршке и уводи низ новина, као што су Регистар пружалаца помоћи, контрола квалитета помоћи и друго...

Корисници бесплатне правне помоћи су лица која испуњавају услове да буду корисници права на новчану социјалну помоћ или на дечији додаток сагласно релевантним законима, али и лица која не испуњавају поменуте услове „али би због плаћања правне помоћи из сопствених прихода у конкретној правној ствари испунила наведене услове”.

Ове две групе везују се за економски положај лица које је тражилац бесплатне правне помоћи, а економски положај се сагледава кроз све релевантне околности у конкретном случају, кажу за ТаЊуг у Министарству правде, које је предлагач овог закона.

Трећу групу корисника чине припадници рањивих односно друштвено осетљивих група, која аутоматски остварују право на бесплатну правну помоћ, без утврђивања финансијског стања.

То су, на пример, дете о чијем се праву, обавези или интересу заснованом на закону одлучује у поступку пред судом или другим државним органом, лице које остварује правну заштиту од насиља у породици, лице које тражи азил у Србији, избеглица, лице под субвенцијарном заштитом или интерно расељено лице, особе са инвалидитетом, лицу које остварује заштиту од тортуре, нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања или трговине људима.

Када су у питању пружаоци бесплатне правне помоћи, што је једна од кључних одредаба закона и узрок вишегодишњих несугласица приликом израде Нацрта закона, Предлог је утврдио да бесплатну правну помоћ пружају адвокати и службе правне помоћи у јединицама локалне самоуправе.

Такође каже да Удружења могу непосредно пружати бесплатну правну помоћ у поступцима остваривања права на азил и заштите од дискриминације.

Бесплатну правну помоћ у име удружења пружају адвокати, када је процесним законима предвиђено да заступник мора бити адвокат (како су удружења и до сада поступала).

Бесплатну правну помоћ у удружењу може да пружа и дипломирани правник, ако се законима који уређују одговарајући поступак не захтева да заступник мора бити адвокат.

Министарство правде појашњава да ова одредба омогућава да удружења која се баве заштитом људских и мањинских права и слобода непосредно пружају бесплатну правну помоћ у областима правне заштите у којима су ангажована (жртвама насиља у породици, партнерског и сексуалног насиља, права ЛГБТ особа, Рома, деце, особа са инвалидитетом и друго).

Бесплатна правна подршка, према Предлогу, састоји се од пружања опште правне информације, попуњавања формулара, састављања јавнобележничке исправе и посредовања у решавању спорова.

Општа правна информација, попуњавање формулара и правни савети доступни су свима и не подлежу одобрењу, док бесплатна правна помоћ коју пружају адвокати, састављање јавнобележничких исправа и посредовање у решавању спорова подлежу одобрењу.

Финансирање бесплатне правне помоћи и бесплатне правне подршке, предвиђено је из средстава буџета Републике Србије и јединица локалне самоуправе, као и кроз донације и пројектно финансирање.

Из буџета Републике Србије и јединица локалне самоуправе, надокнађује се пружање бесплатне правне помоћи, састављање јавнобележничке исправе и посредовање у решавању спора, док то није предвиђено за у првостепену управном поступку.

Међу новинама које овај закон доноси је Регистар пружалаца бесплатне правне помоћи који води Министарство правде, као јединствену јавну електронску базу података. Због тога ће адвокати који желе да пружају бесплатну правну помоћ, морати да се уписују на листу адвоката коју Министарству доставља Адвокатска комора Србије.

Предлагач закона посебно истиче да ова решења обезбеђују бесплатну правну помоћ адвоката широком кругу грађана који не могу да сnose трошкове правне помоћи, као и доступност бесплатне правне подршке и правних савета свима, што је по досадашњим проценама око 80 одсто укупне потребе за правном помоћи.

Овим Предлогом закона, удружења грађана су по први пут препозната системским законом као пружаоци бесплатне правне помоћи, а имајући у виду пројектно финансирање из јавних прихода прописано законом, удружења ће и на овај начин моћи да финансирају пружање бесплатне правне помоћи.

Новина је и увођење контроле квалитета и одговорности за савесно и професионално пружање бесплатне правне помоћи, затим обавеза за јединице локалне самоуправе које то нису учиниле да формирају службу бесплатне правне помоћи.

Овај закон, којим се поред осталог, испуњава једна од основних обавеза у процесу приступања Републике Србије Европској унији, ускоро ће бити упућен Народној скупштини на усвајање.

Фијат камиони: Пријаве због малверзација

Бивши радници фабрике „Застава камиони“ поднели су данас кривичне пријаве против доскорашње управе те фабрике и актуелног пословодства новоформиране војне фабрике „Застава ТЕРВО“, због сумње да је било малверзација са имовином ових предузећа.

Привредни суд у Крагујевцу је отворио стечај фабрике „Застава камиони“ због блокаде рачуна од око 3,3 милијарде динара, која траје већ три године, а проверилачко рочиште заказано је за 29. октобар.

Фабрика је у стопроцентном власништву предузећа „Застава возила“, које је у стечају од мају 2017. године.

Око 300 радника те крагујевачке фабрике, који су 2013. године, уз социјални програм напустили радна места, потражују укупно 80 милиона динара за неисплаћене зараде, а појединачна дуговања су између 150.000 и милион динара.

Радници који су пре пет година остали без посла сада страхују да ће отварањем стечајног поступка, остати и без новца који им фабрика дугује.

Члан Организационог одбора незадовољних радника Милић Мићић, рекао је ФоНету да радници који чекају исплату имају сву потребну документацију и извршне судске пресуде, али да упркос томе не успевају да наплате своја потраживања.

„Стање у Камионима било је веома тешко. Обавезе су им 10 милијарди динара, а процењена имовина само две милијарде што значи да неће бити новца за исплату повериоца“, каже Мићић.

У међувремену је, према његовим речима „у неким трансакцијама са државом формирано ново предузеће – „Застава теренска возила“ под окриљем Министарства одбране.

Пре те трасанкције фабричка имовина је била пописана, а сада извршитељи не могу да спроведу судска решења јер је, наводно, Министарство одбране заштитило ту имовину за потребе новог предузећа, тврди Мићић и додаје да је, да након подношења кривичне пријаве очекује брзу реакцију надлежних.

Бивши радници фабрике „Застава камиони“ недељама протестују указујући на ове проблеме, а поред исплата заосталих зарада, траже и повезивање радног стажа.

Захтев Фискалног савета Влади да повуче измене пензијског система

Фискални савет затражио је данас да Влада повуче предложене измене пензијског система и оценио да се, осим укидања закона о привременом смањењу пензија, укида и формула за усклађивање пензија и Влади даје дискрециона могућност да одређује износе пензија.

Фискални савет негативно оцењује предложене законске измене којима се, поред укидања закона о привременом смањењу пензија, укида и формула за усклађивање пензија и Влади даје дискрециона могућност да исплаћује „новчано увећање“ уз пензију, наводи се у саопштењу ФС.

Предлог да се укине формула за усклађивање пензија би угрозила предвидљивост која карактерише европске пензијске системе, чиме би се пензијски систем Србије „деградирао на ниво најнестабилнијих система у земљама Северне Африке и Блиског Истока“, оцењује ФС.

Предлог да се уведе дискрециона могућност Влади да исплаћује „новчано увећање“ уз пензију, сматра Фискални савет, није у складу са принципима пензијског осигурања и крши принципе одговорне социјалне политике.

Предлажемо да се законске измене повуку како не би дошло до угрожавања једног од кључних економских и друштвених система у Републици Србији, сугерише ФС.

Иако се предложеним изменама оправдано укида закон о привременом смањењу пензија до краја септембра ове године, Предлог закона неће омогућити повратак на регуларно функционисање пензијског система већ би, напротив, довео до урушавања његове предвидљивости и интегритета, поручује ФС.

Предлогом закона де факто се укида формула за усклађивање пензија и Влади се даје дискреционо право да одлучује о усклађивању пензија, истиче ФС и оцењује да би „укидањем формуле за усклађивање Србија напустила добру европску праксу и деградирала свој систем на ниво најнестабилнијих пензијских система у државама Северне Африке и Блиског Истока“.

Фискални савет оцењује и да су „недовољно промишљене промене усклађивања пензија у прошлости биле праћене великим друштвеним и фискалним турбуленцијама“.

Образложење законодавца да се предложеним укидањем формуле за усклађивање „обезбеђује ефикасније планирање потрошње у складу са економским могућностима буџета“ – није валидно, указује Фискални савет и позива да се, уместо укидања, тешко стечена стабилност пензијског система „искористи за усвајање формуле за усклађивање која би била и економски одржива и уживала широку друштвену подршку“.

Предлог закона омогућује Влади Србије да дискреционо одлучује о исплати „новчаног износа као увећања уз пензију“.

Новчано увећање уз пензију би, по оцени Фискалног савета, подрило интегритет и принципе на којима систем пензијског и инвалидског осигурања деценијама функционише у Србији.

Новчано увећање уз пензију, оцењује ФС, истовремено „крши принципе одговорне социјалне политике“.

Институт минималне пензије једини је системски приступ за остваривање социјалне компоненте у оквиру пензијско-инвалидског осигурања“, сугерише ФС.

Ово тело упозорава како „нема никаквих гаранција да увођење тзв ‘новчаног увећања уз пензију’ неће бити само први корак у постепеној промени деценијског карактера пензијског система“.

Уколико је намера законодавца да промени суштину пензијског система – то би требало урадити на јасан, друштвено одговоран и транспарентан начин, наглашава Фискални савет и позива да се одбаци предлог „новчаног увећања уз пензију“, а „да се мере социјалне политике спроводе на системски и уређен начин“, наглашено је у саопштењу Фискалног савета.

Протестна шетња 25. септембра за подршку трудницама и породиљама

Поводом новог Закона о финансијској подршци породицама са децом, група #МамеСуЗакон најавила је да ће 25. септембра у Београду организовати мирну протестну шетњу.

Како наводе, под слоганом “Подржите труднице и породиље”, протестна шетња креће од 17 часова рутом од Трга Николе Пашића до зграде Владе Србије у Немањиној улици.

Округли сто “Одрживост електроенергетског система у Србији” у организацији Фондације Фридрих Еберт и Гранског синдиката ИЕР “Независност”

ЕПС да остане у већинском власништву државе

Пише: М. Д. Миљковић

– Регионална канцеларија Фондације Фридрих Еберт за Србију и Црну Гору и Грански синдикат индустрије, енергетике и рударства „Независност“, организовали су округли сто „Одрживост електроенергетског система у Србији“, на коме су учесници дискутовали о енергетским потенцијалима наше земље, реструктурирању ЕПС-а, као и улози синдиката у процесу реструктурирања јавних предузећа.

Дискусију коју је модерирао новинар Данаса Гојко Влаовић, започео је економиста Србољуб Антић, истакавши да је српска електропривреда веома добро конципирана, без промашају у технологији производње, са јако добрим односом хидро и термо капацитета, али да ЕПС ипак треба посматрати као мало предузеће у односу на његове конкуренте из Европске уније. Према његовом виђењу, оно што Електропривреда Србије упорно не ради, а пре свега би морала тиме да се позабави, јесте окретање према обновљивим изворима енергије.

– ЕПС јесте добро конципирано предузеће, али је оно одавно прешло свој зенит. Потпуна приватизација Електропривреде Србија није вероватна, јер не знам ко би се одлучио да купи ЕПС у стању у каквом је сада. Уколико држава жели да развија ЕПС, она мора да побољша управљање компанијом, као и да учествује у финансирању изградње или куповине електране, те да одустане од узимања дела профита предузећа – указао је Антић.

Љубодраг Савић, професор Економског факултета у Београду, у свом излагању осврнуо се на модел по коме би јавна предузећа требала да буду реструктурирана, нагласивши да је веома важно одвојити власничку од управљачке структуре. Према његовом мишљењу, држава треба да у стратешком делу остане већински власник, али не сме да управља јавним предузећима, јер се показало да то не уме да ради.

– Приватизација ЕПС-а неопходна је због превазилажења наслеђених проблема, побољшања ефикасности, као и ради конкурентног укључивања у балканско као и шире европско тржиште електричне енергије. Међутим, приватизацијом се мора остварити и поштовање јавног друштвеног интереса, јер је он везан за Електропривреду Србије. То значи да је у процесу реструктурирања неопходно остварити социјални дијалог и друштвени консензус – образложио је Савић.

Представник Гранског синдиката ИЕР „Независност“ Драгослав Љубичић, нагласио је да је кључни проблем у ЕПС-у то што су из тог предузећа отишли људи који су „знали посао“, те што су на њихова места дошли „скакавци који су све појели“. Такође, он је изнео тврдњу да је у ЕПС-у на снази дискриминација радника и кршење Устава, јер је Синдикат радника Електропривреде Србије потписао колективни уговор, на основу кога одређене погодности уживају само њихови чланови.

– Тај синдикат на годишњем нивоу од државе добија 800 милиона динара. Они том количином средстава заправо купује чланство, док држава преко тог синдиката контролише мир у предузећу, јер је неко у српско политичко биће убацио мантру да је кључни посао у рушењу Слободана Милошевића урадио Синдикат радника Електропривреде Србије – рекао је Љубичић.

На крају свог обраћања, он је поручио да власници ЕПС-а нису ни премијерка Брнабић нити председник Вучић, већ сви грађани Србије, који парадоксално мрзе предузеће које је у њиховом власништву и доживљавају га као „терминатора“ који им дере кожу са леђа.

Представницима Министарства рударства и енергетике као и заступницима пословодства Јавног предузећа Електропривреда Србије организатори су уредно и благовремено послали позиве, али су они ипак одлучили да не учествују на јучерашњем округлом столу.

Пензије да прате цене или просечне плате

Приликом утврђивања Предлога закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, о којима ће се на ванредној седници изјаснити посланици Скупштине Србије, Влада Србије оценила је да ће социјални положај пензионера бити бољи уколико се усклађивање пензија веже с позитивним економским кретањима и финансијским могућностима буџета Србије.

Међутим, пензионерске организације сматрају да такав предлог није добар и да постојећи Закон о ПИО управо у делу усклађивања пензија два пута годишње не би требало мењати. Економисти пак сматрају да би сада требало увести правила за трајно усклађивање пензија, по којем би се оне више везивале за раст зарада, а самим тим и економских резултата, а мање за трошкове живота.

Наиме, иако је Владин предлог о изменама и допунама Закона о ПИО већ у Скупштини Србије, савези пензионера Србије и Војводине упутили су председници Скупштине Србије писмо у којем је упозоравају на последице увођења новог начина усклађивања пензија, по којем би држава требало да одређује када ће се примања пензионера повећавати, и колико.

1. априла и 1. октобра су се пензије усклађивале са инфлацијом

По објашњењу преседника Савеза пензионера Војводине Милана Ненадића, Владин предлог да се у Закону о ПИО унесе члан 80б који приписује да се пензије усклађују с финансијским могућностима буџета недопустив је, незаконит и супротан Уставу Србије. Он тврди да ће, уколико посланици такав предлог прихвате, бити угрожена постојећа финансијска стабилност пензијског система.

80-б члан предложеног закона споран пензионерима

– Финансијска одрживост система пензијског и инвалидског осигурања најбоље се може одржати уколико пензије наставе да се усклађују с растом инфлације и делом раста БДП-а, односно по постојећем члану 80а Закона о ПИО – објашњава Ненадић. – Такав даљи начин усклађивања пензија ни на који начин не може угрозити нити утицати на постојећи систем пензијског осигурања.

У члану 80 Закона о ПИО, који је 2014. године допуњен с две измене, а и б, наводи се да се пензије усклађују 1. априла и 1. октобра, с кретањем потрошачких цена на територији Србије у претходних шест месеци. У члану 80б, још 2014. године прописано је да се за време примене

Закона о привременом уређивању начина исплате пензије оне могу повећати само у складу са законом којим се уређује буџетски систем и законом којим се уређује буџет.

Запослени туне касу

Влада Србије пак у образложењу Предлога измена и допуна Закона о ПИО наводи да је даља реформа пензионог система нужна да би он опстао, додајући да је кључни фактор за дугорочну стабилизацију система ПИО првенствено у развоју земље, новим иновацијама и новом запошљавању. Једино то може поправити однос између броја осигураника и броја пензионера, с обзиром на то да се систем финансира на принципу солидарности међу генерацијама, односно да садашњи запослени финансирају пензионере. Наводе и неповољан однос броја осигураника и броја пензионера и стални тренд погрошања, а као чињеницу износе да је на крају прошле године однос између запослених и пензионера био један према 1,5.

Дакле, у протекле четири године примењиван је члан 80-б јер су пензије усклађиване с економским и финансијским могућностима државе. Сада када се предлаже укидање Закона о привременом уређивању начина исплате пензије, аутоматски престаје да важи тај члан и потребно је или га брисати или поново формулисати. Влада Србије је предложеним изменама и након што тражи укидање Закона о привременом уређивању начина исплате пензија, управо и заузела став да оне, све док траје финансијска консолидација српске економије, треба да се усклађују с реалним финансијским могућностима привреде, као и да одлуку о томе доноси она. Другим речима, више нема аутоматизма по којем се унапред зна да ће пензије бити повећане 1. априла и 1. октобра, већ ће Влада Србије бити та која ће, а на основу економских показатеља, рећи колико се и када пензије могу повећати.

Пензионерима се управо та непредвидивост не допада и због тога и траже да се не усвоји додатак на члан 80 постојећег Закона о ПИО. Председник Савеза пензионера Србије Ђуро Перић тврди да се Владним предлогом заправо ствара додатни притисак и незадовољство међу пензионерима јер сада више неће знати када могу очекивати повишицу.

Љ. Малешевић

У Војводини новчану накнаду добија 8.713 незапослених

По подацима Националне службе за запошљавање, на крају прошлог месеца 37.364 незапослена остваривало је право на месечну новчану накнаду.

Новчана накнада по Закону о запошљавању и осигурању за случај незапослености од почетка ове године износи најмање 22.390 динара, а највише 51.905 бруто месечно. Од почетка наредне године утврђиваће се нова дневна основица новчане накнаде која зависи од просечне плате остварене у овој години у Србији.

Од 37.364 незапослена у Србији који остварују право на новчану накнаду, у осам филијала НСЗ у Војводини га користи 8.713. У филијали НСЗ у Новом Саду има их 3.193, у Зрењанину 843, Кикинди 564, Панчеву 658, Сомбору 1.075, Сремској Митровици 1.345, Суботици 614 и Вршцу 421. Рачуница показује да готово свака четврта новчана накнада незапосленима иде у Војводину.

У филијали НСЗ у Новом Саду надоканду примају 3.193 радника, у Зрењанину 843, Кикинди 564, Панчеву 658, Сомбору 1.075, Сремској Митровици 1.345

У јануару ове године НСЗ је исплатио 1.097.969.543,22 динара на име новчане накнаде за 38.588 незапослених лица. Просечан бруто износ тих накнада био је 28.453,65 динара, што значи да су незапослени у просеку нето примили 18.124,98. Последња исплата, од 13. септембра, односила се на јун и за њу је издвојено 917.379.055,86 динара. Тим новцем

исплаћена је новчана накнада за 37.355 незапослених, при чему је бруто просечна исплата износила 24.558,40 динара, а нето 15.643.

Начин обрачуна новчане накнаде промењен је прошле године, а примена је почела од 1. јануара ове. По тим изменама, месечни износ новчане накнаде представља производ дневне новчане накнаде и броја календарских дана у месецу за који се остварује право и врши исплата. Самим тим, незапослени који имају право на новчану накнаду не добијају сваког месеца исти износ, већ он зависи од броја календарских дана у месецу.

Од бруто износа новчане накнаде незапосленима одвајају се доприноси за пензијско и инвалидско осигурање и здравствено осигурање па се тако долази до нето износа који се месечно исплаћује годину, или више, у зависности од стажа који је незапослено лице остварило пре доласка на евиденцију НСЗ.

Чекају пензију као технолошки вишак

Процењује се да тренутно има око 8.000 незапослених који су пензију дочекали на Бироу као технолошки вишак, а који сада имају проблем због измене Закона о ПИО која је уследила након што су сами прихватили да иду на евиденцију НСЗ верујући да им после тога следи решење о пензионисању. Сада када су напунили 40 година пензијског стажа због измене Закона о ПИО следи им превремена старосна пензија уколико немају 65 година живота. Пошто многи немају управо тих 65 година живота, дошли су у ситуацију да, иако имају пет година пензијског стажа више од ранијих колега који су пре измене Закона о ПИО отишли у пуну пензију, прихвате да им се она трајно умањује иако су дуже радили.

Право на новчану накнаду незапослених који из различитих разлога остану без радног места установљено је Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености од 23. маја 2009. године. Од тада радници неких предузећа којима до пензионисања остаје две године или мање времена, прихватају програм технолошког вишка, уверени у то да ће до одласка у пензију имати свакомесечну новчану накнаду. Неколико хиљада радника је заправо у пензију и отишло с Бироа рада јер су на њему испунили услове за пензионисање. Међутим, у међувремену је Закон о ПИО промењен и подигнута је старосна граница за одлазак у пензију, али и уведени казнени пенали за ранији одлазак. То пак значи да радници који су ранијих година, 2015. и 2016, прихватили да буду технолошки вишак и оду на евиденцију незапослених због тога што им је остало још две године за пензионисање сада имају проблем иако им је та опција у социјалном програму била понуђена као једно од могућих решења. Они испуњавају услов у погледу пензијског стажа, али немају довољно година живота, па су самим тим принуђени да иду у превремену пензију која доноси трајно умањење.

Љ. Малешевић

Штрајкују глађу за плату која ретко прелази 10.000 динара

Аутор текста: Гордана Бјелетић

Четрдесеторо, од укупно 70 радника погона "Гумопластике" у селу Кленике код Бујановца четврти дан штрајкује глађу. Помоћ лекара до сада је затражило више од двадесет њих, али од штрајка због неисплаћених зарада, које и иначе ретко прелазе 10.000 динара, не одустају.

Након што их је синоћ обишао и позвао да прекину штрајк глађу, председник Координационог тела за југ Србије Зоран Станковић данас за Н1 каже да му је речено да ће по повратку делегације српског руководства из Кине решавање проблема ових радника бити интензивирано у Министарству привреде.

У штрајку од 26. децембра прошле године. Од понедељка штрајк глађу. "Па, како да кажем. Борба за опстанак, преживљавање", каже за Н1 један од радника.

Опстанак је, кажу, давно доведен у питање. Плате дупло мање од републичког просека, али нередовне. То су писали на све адресе, нарочито државних институција, јер је држава власник.

"Међутим, до овог ступања у штрајк глађу смо били малтене невидљиви за њих", указује један од радника о штрајку.

Сада их, кажу, зову и обилазе. При доласку у фабрику екипи Н1 је речено да сачека испред, јер су раднике дошли да обиђу функционери СНС-а. У ком својству је у фабрици био председник ГО СНС-а у Врању и посланик Славиша Булатовић, и шта је рекао радницима, није желео да нам одговори. Без коментара је сео у аутомобил и одвезао се.

Радница Гордана Томић каже да су данашњи посетиоци обећали што и сви остали. "Прекините, прекините, решићемо... Ми смо прекидали много пута, али ништа. Чим прекинемо, више нема никог да се јави", истиче она.

Касније данас међу раднике долазе и представници опозиционе Народне странке.

"А сад су се сетили сви да дођу да виде како смо и што смо. Кад умремо. Да се политички препуцавају једни и други", огорчена је једна од радница у штрајку.

Из Народне странке кажу да ће тражити да се о овим радницима расправља у Скупштини Србије.

Производње нема већ девет месеци, пре девет месеци машине су стале, али су радници у хали 24 сата дневно.

Радница Стана Алексић показује нам да спава на дрвеној столици због чега је "боли све". "Тешко, боли све. И ноге и руке. Часна реч. И леђа. Тешко је не само данас, јуче и прекјуче, него целих девет месеци", каже Стана.

Заправо, додаје, целих 30 година колико ради. Највећа зарада коју је икада примила једном је била 17.000 динара, два пута – 14.000. Сада месецима без примања.

"Немамо ни динара у кући", жали се радница Јамина Љубић. "Муж не ради, ја не радим. Тежак живот. Болесна сам, срце ми има убрзани рад, немам пара да купим лекове."

Без динара у кући, како кажу, преселили ли су се у фабрику. Страхују да ће ту сачекати и прву годишњицу штрајка и још једну Нову годину.

Синдикати "Петрохемије" за стратешко партнерство, уместо продаје ПАНЧЕВО

За сада има само незваничних најава у медијима да би до краја године требало да започне својинска трансформација "Петрохемије". Више информација немају ни у синдикатима тог предузећа, али имају јединствен став о томе да би најбољи облик приватизације било стратешко партнерство, а не продаја фабрике. То би "Петрохемији" и њеним радницима донело инвестиције и сигурну будућност, сматрају представници запослених.

"Петрохемија" се након успешног окончања програма реорганизације ослободила старих дугова, и већ неколико година послује позитивно, али је свеједно на списку државних предузећа за које ММФ тражи приватизацију. За сад нема конкретних назнака када ће до ње доћи и по ком моделу, међутим синдикати прижељкују да то буде стратешко партнерство. Пре свега због неопходних инвестиција.

"Наша базна фабрика Етилен је пројектована за већи капацитет. Значи, треба или фабрика полипропилена или нека још боље развијена за нове производе од полиетилена", сматра Златко Бекић, председник синдиката сменских радника "Правда".

Сви синдикати увиђају да је НИС најлогичнији купац, јер снабдева Петрохемију сировинлом, мада је НИС досад одбијао да то учини.

"Руском НИС-у се не исплати да преузме "Петрохемију". То је само једна мера која је изнуђена да ако неко мора да приватиузује "Петрохемију" онда је логично да то буде руски НИС. Зашто? Па зато што смо ми њихови најбољи купци. Зашто би они ту нешто мењали? А зашто су заинтересовани за то? Па да им неко не би "ушао у шеснаестерац", јер не знају како ће се договорити. Ево сад рецимо држава је отишла у Кину и однела сав промо материјал "Петрохемије". Разговараће са највећом петрохемијском компанијом у Кини. Не знам да ли је то реална прича али је то подизање конкуренције", каже Зоран Обрадовић, председник синдиката инжењера и техничара "Независност".

"Независност" међутим не би волела да НИС само преузме "Петрохемију".

"Ми имамо најаве ако дође НИС да ће бити технолошког вишка. А то значи више послова по сваком човеку. Зараде су релативан појам. Можда ће неколико десетина или стотина људи да добије више, а остали ће добити мање. То није оно за шта се ми залажемо. И зато смо против приватизације од било кога, него за стратешко партнерство", истиче Обрадовић.

Обрадовић тврди да међу 1440 запослених нема вишкова, а то је став и Синдиката сменских радника Правда.

"Код нас је обрнут проблем. Нама фале радници. Ми смо обавестили и Владу и радну групу о недостатку радника. Нама је старосна структура преко 50 одсто радника, преко 55 година. Они одлазе, а не примају се нови који им могу бити замена и да се науче. Није то једноставна индустрија", додаје Златко Бекић, председник синдиката сменских радника "Правда".

Претходних година било је покушаја да се пронађе купац за Петрохемију, али они нису уродили плодом. Очито је још рано говорити о томе какви су сада изгледи за приватизацију.